

G J Ø V I K K U L T U R H U S

p å V i k t o r i a t o m t a s o m t i l b y g g t i l G j ø v i k r å d h u s o g b i b l i o t e k

P r e s e n t e r t f o r G j ø v i k K o m m u n e
2 1 / 0 9 / 2 0 2 3

J u s t e r t
0 1 / 1 0 / 2 0 2 5

OPPGAVEFORSTÅELSE

Det har i lengre tid pågått et arbeid med å finne tomt for et kulturhus i Gjøvik. Flere arkitektkontorer er blitt engasjert, og flere tomter vurdert.

RAM arkitektur har tidligere utarbeidet et mulighetsstudie for et kulturhus på Rådhusomtten, med kulturskole, konserthus, bibliotek og kino. Vi er nå engasjert på nytt for å se om det er mulig å realisere en forminsket utgave av dette på det eksisterende bibliotekets tomt.

Oppgaven forståes på følgende måte:

- Kulturhus med konserthus, bibliotek og kulturskole

Samlet areal ca 7.000 kvm (4800kvm netto)

- Funksjonene skal kunne dele fasiliteter som toaletter, garderober, scener og fellesarealer

- Kulturhuset skal fungere sammen med rådhuset og dele kontorer, kantine og andre fasiliteter

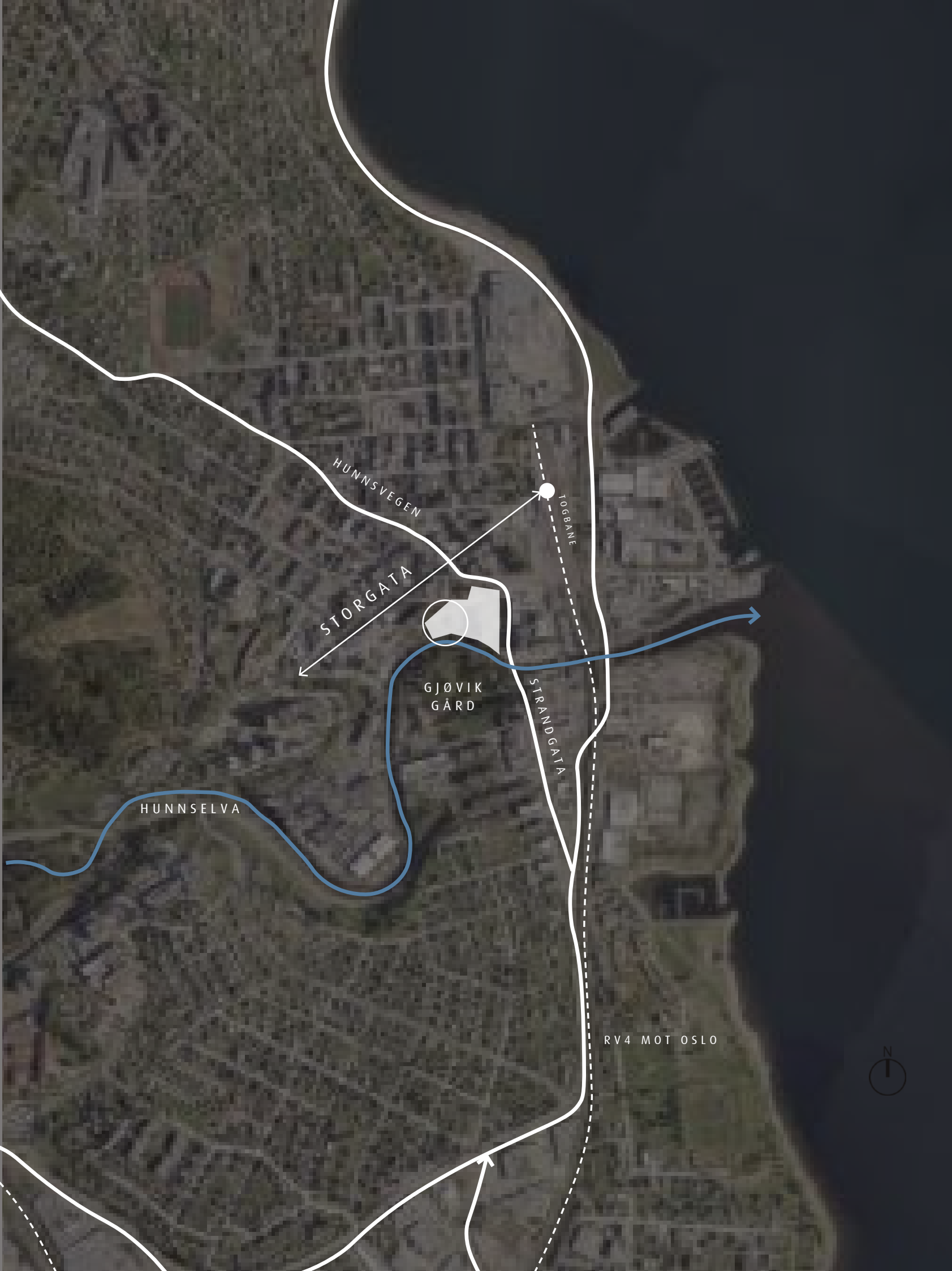
- Kulturhuset skal aktivere og styrke sentrum og dets andre kulturfunksjoner som kino, vitensenter og utstillingssteder

- Prosjektet skal begrenses til bibliotekstomten inkl. bakenforliggende grøntareal

- Parkering og adkomst til eksisterende kjeller skal ivaretaes

RAM arkitektur har i dette mulighetsstudiet stått for ARK og LARK.

Andre bidragsytere:
RIB: Sweco v/Per Kristian Borgli
RIBR: COWI v/Ingunn Rundtom



ANALYSE - LOKALE FORHOLD

STORGATA - BYENS HOVEDPULSÅRE

Fra skysstasjonen koples en direkte på byens hovedakse. Her finnes det meste innen handel og bespisning

GJØVIK GÅRD - BYENS GRØNNE LUNGE

Flott grøntdrag med sterke historiske røtter. Parken er et mye brukt rekreasjonsområde og utgjør en viktig kvalitet for sentrum

RÅDHUSTOMTEN - I HJERTET AV BYEN

Tomt med meget stort potensiale - med vannkontakt og beliggende midt mellom Storgaten og den frodige Gjøvik Gård

HUNNSELVA - EN UNDERVURDERT KVALITET

En fin del av Gjøvik Gård, og en flott kvalitet i en by. Byen fremstår imidlertid lukket mot elven og begrenser dermed dens rolle

ANALYSE - LOKALE FORHOLD

GJØVIK GÅRD

Boligkomplekset til Familien Kauffeldt som eide Gjøvigs Glasværk fra 1807 - 1843. I dag et museum med en flott park og et yndet rekreasjonsområde

FARVERIKVARTALET

Det bygges her leiligheter i flere etasjer. Disse vil henvende seg mot Gjøvik Gård og vil således kunne bidra til å stryke dagens elvepromenade

TOMTEN

Dagens bibliotek samt lite parkdrag bak biblioteket. I dag ikke mye brukt.

GJØVIK RÅDHUS

Strukturalistisk bygning fra 1980. Renoveret i 2019. Rådhuset har blitt et godt eksempel på hvordan det ofte kan gi gode resultater ved å ta utgangspunkt i noe eksisterende - fremfor å rive og bygge nytt

ELVEPROMENADE

Stien langs Hunnselva har et stort potensiale som elvepromenade og kan inngå både i Gjøvik Gårds, samt byens nettverk for gående og syklende. Stien oppleves i dag noe uforløst

KAUFELDTGÅRDEN

Opprinnelig oppført som del av glassverkdriften i Gjøvik på 1800-tallet. Senere har bygget fungert som landhandleri og boktrykkerforretning. Huset er det eneste som står igjen etter glassverkdriften i dag, og ble i 1985 fredet. Brukes i dag til utstillinger og vil kunne virke sammen med et nytkulturhus



ANALYSE - LOKALE FORHOLD

Gjøvik Rådhus



Hunnselva



En lite utnyttet vandring



Gjøvik Gård - Byens lunge



Storgata - Byens hovedåre

ANALYSE - TOMTENS FORHOLD

Parken ender i veggen



Flere skalaer møtes



Byrommet foran rådhuset er opprustet - men behøver vitalisering



Byen vender ryggen til Hunnselva



Brennerigata. Dødt areal bak biblioteket



Flatt område med parkering



ANALYSE - TOMTENS FORHOLD



RÅDHUSTOMTENS ROLLE I BYEN

Rådhusomtens har en meget sentral plassering midt i Gjøvik. Da Rådhusets funksjoner er begrensede, har området blitt mer av en gjennomgangssone enn en destinasjon i seg selv. Rådhusomtens vil nyte godt av flere publikumsrettede funksjoner for å gi liv til det store byrommet



STØRRE OG MINDRE SKALA MØTES

Gjøviks bystruktur er karakterisert ved kompakte sammensatte kvartaler, med intime, indre gårdsrom. Langs Hunnselva og ned mot Mjøsa preges byen av større bygg, som skalamessig skiller seg fra den gamle byen. Rådhusomtens befinner seg i overgangen mellom disse to skalaene



LITE HENDVENDELSE MOT ELVEN

Der Hunnselva svinger inn mot sentrums kjernen er bygg og åpne plasser lite aktiverende for elvevandringen



GJØVIK KULTURHUS

KONSEPT OG INTENSJON



AKTIVERING AV BYROMMET

Ved å bygge det nye kulturhuset i bakkant av det eksisterende biblioteket, gjøres biblioteket mer relevant. Det vil sammen med Kulturhuset, Rådhuset, Kaufeldtgården og det nyopprustede torget, vitalisere og aktivere det store byrommet imellom. Kulturhuset vil også gi mer aktivitet i større deler av døgnet



SAMSPILL MED BIBLIOTEKSBYGGET

Det eksisterende biblioteksbygget beholdes, og kulturhuset bygges bakenfor. Biblioteket utgjør da fronten og inngangspartiet til kulturhuset og knytter således det nye bygget godt opp mot resten av rådhuskvartalet



HENDVENDELSE MOT PARKEN

Elvepromenaden løper langs kulturhuset og opparbeides som en del av anlegget. I tillegg anlegges et amfi ut mot elven og parken som er med å knytte kulturhuset til parken. Amfiet kan benyttes til utendørs konserter og virke sammen med bredden på parksiden. Hovedsalen er tenkt å kunne åpnes mot elva og bli en del av elvepromenaden



GJØVIK KULTURHUS

i bybildet





GJØVIK KULTURHUS

TRAFIKKANALYSE

AVFALLSLØSNING I DAG

Avfall hentes i dag i kjeller via nedkjøring bak bibliotek i vest. Aktører som står for avhenting av avfall ønsker avfall stående på terreng utenfor bygg for en ryddigere avhenting.

Brukere ønsker også avfallet unna huset.

NY AVFALLSLØSNING

Ram foreslår en molok-løsning mot glassverksgata der det er mulig å komme til med større biler og stå uforstyrret og tømme. Avfallskontainerne kann stå relativt avskjermet fra offentligheten på et lavere nivå enn veien over.

Nye stedet har umiddelbar nærhet til heiser, som forbinder kulturhuset sammen i høyden, men også går ned i kjeller og gir mulighet for forbindelse via kjelleren til rådhuset.

Avfall fra rådhuset kan enten fraktes via mellombygg eller kjeller om en ønsker å gå innendørs. Ellers er det kort vei over plassen fra f.Eks kafe i rådhuset.

PARKERING I DAG

Det finnes pr. i dag ingen definerte handicap plasser for parkering tett på rådhuset og det er lite kapasitet i dagens kjeller for parkering av kommunen sine arbeidsbiler.

NY P-KJELLER

Om kommunen etablerer ett så stort bygg er det nærliggende å tenke inn en parkeringskjeller når man først er i gang.

En kjeller kan løse adkomst til eksisterende kjeller i rådhuset samtidig som det blir god plass til arbeidskjøretøyer, handicap parkering og evt. bomberom.

Ny kjeller ligger under bakscene til hovedsalen og kunne vært opplagt lagring med umiddelbar nærhet til tenkt vareheis, som også forbinder de øverste etasjene.

Med en rampe under søylegangen bevares den fine stien langs elva.

GJØVIK KULTURHUS

FLOMANALYSE

FLOM

Kartet viser en flomanalyse utført av Norconsult i februar 2015. Denne har ikke tatt opp i seg det nye farverikvartalet og viser dagens parkeringskjeller som skal rives oversvømt. Her må en gå utifra at farverikvartalet er tilpasset flomfaren og at denne oversvømmelsen ikke lenger vil finne sted. På kulturhustomten ser en av det laveste området av lasteområdet vil kunne oversvømmes. Vi mener det vil være fullt mulig å legge inn litt ekstra flomsikring i den nye elvepromenaden i der den passerer kulturhuset. Videre vil kulturhuset ligge på bivå med torget ved rådhuset, og dermed ikke være flomutsatt på plan 1.

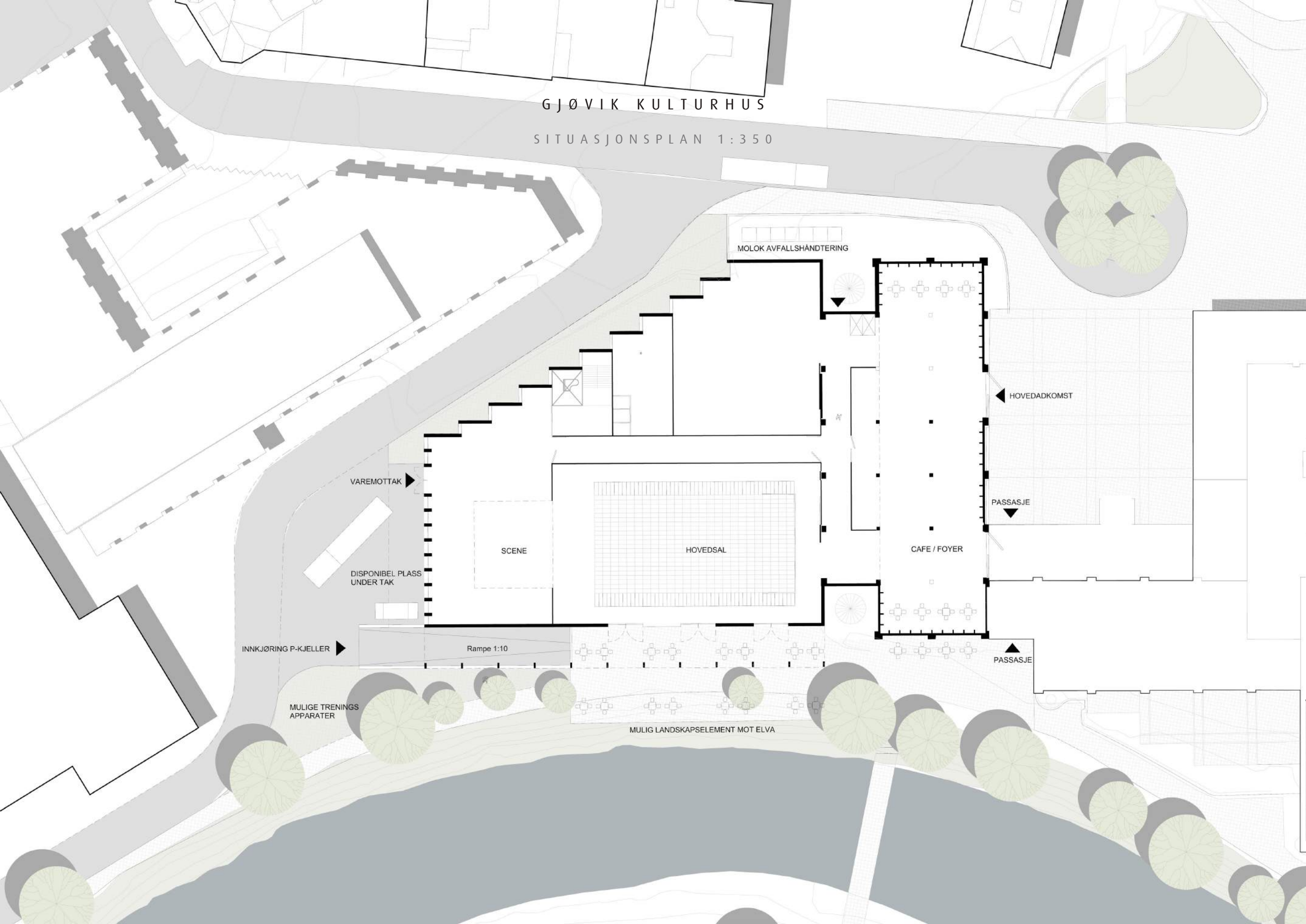
Kjelleren må derimot flomsikres, og da spesielt bilheisen da denne ligger tett på elven og vil knytte kjeller til bakkeplan.

ELVELØP VED NORMAL VANNSTAND

OVERSVØMT AREAL VED 1,2 x 200-ÅRSFLOM

OVERSVØMT AREAL VED 1,2 x 200-ÅRSFLOM +0,5m

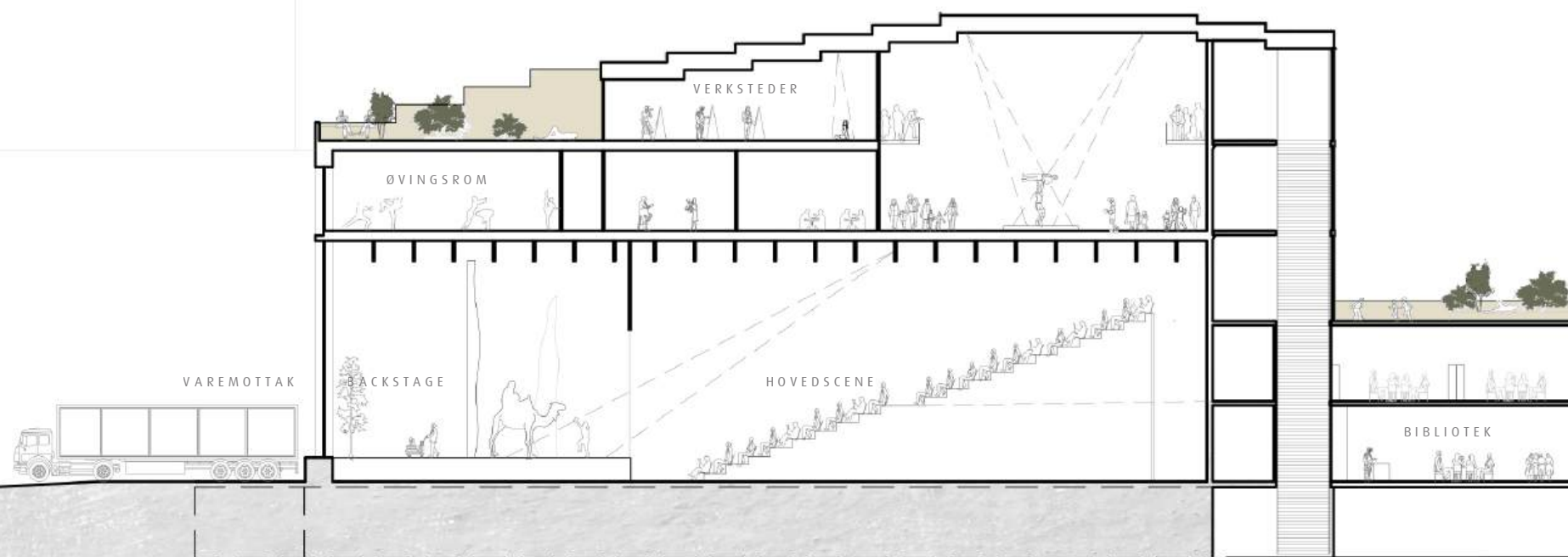
SITUASJONSPLAN 1:350



GJØVIK KULTURHUS

FUNKSJONER OG ORGANISERING

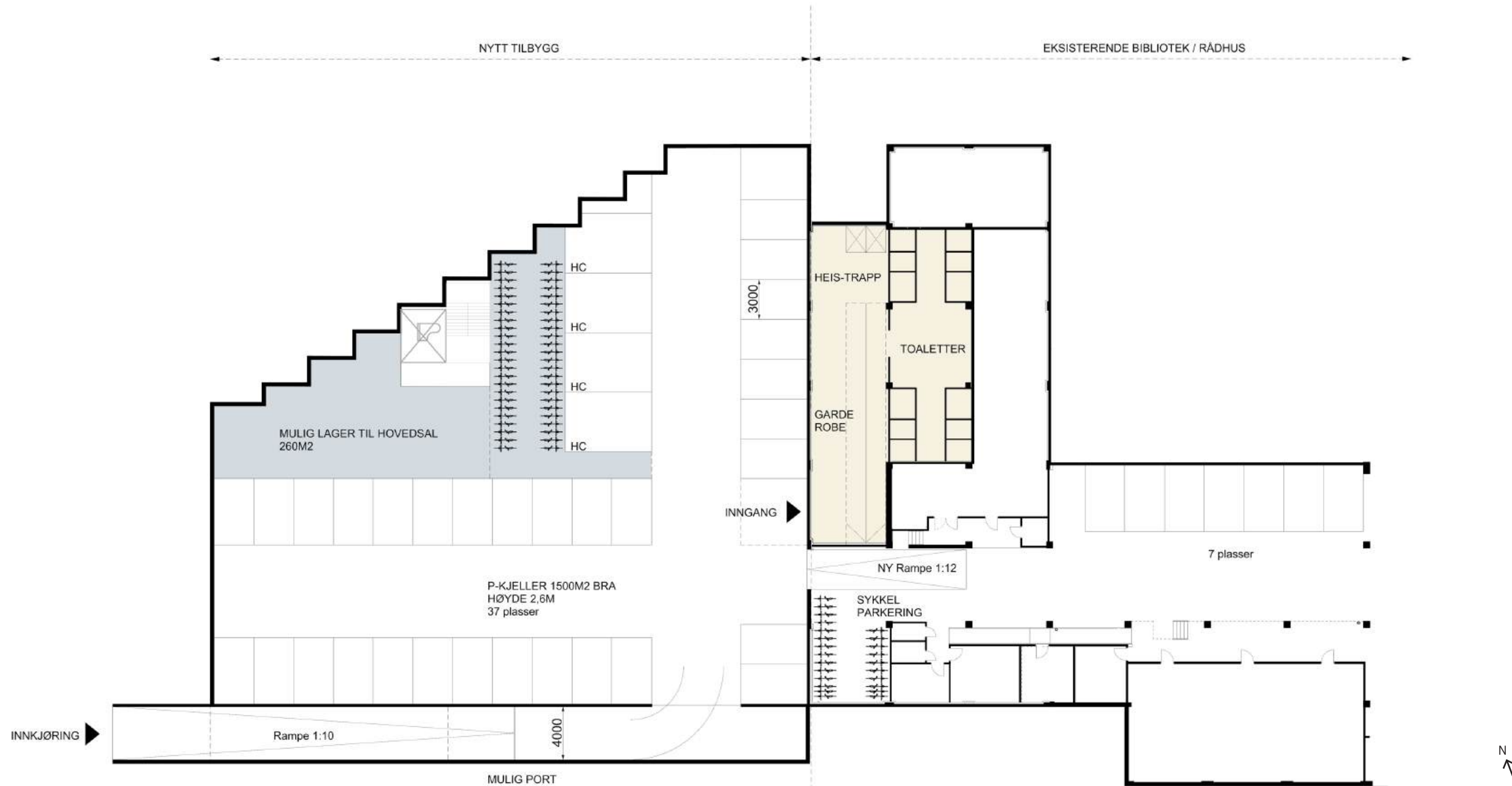
Kulturhuset er knyttet sammen med biblioteket i bakkant gjennom et 5 etasjer høyt trapperom i glass. Ved ikke å bygge på toppen av det eksisterende biblioteket, slipper en en fordyrende og vanskelig refundamentering, da biblioteket ikke er dimensjonert for flere etasjer. Trapperommet fordeler besøkende og ansatte i bygget og knytter de ulike arealene samme, og løser samtidig brannproblematikk og rømning ved at det fungerer som en brannsluse. Utenfra vil trapperommet fremstå som et blikkfang fra områdene rundt, og være med å signalisere kulturhuset i byen. Kulturhusets høyde på 22 meter vil høyne litt under rådhusets høyeste del i dag, og knytte seg fint inn sammen med omkringliggende bebyggelse. Ved at det ikke bygget direkte på toppen av eksisterende bibliotek fremstår kulturhuset mindre dominerende inn mot torget, og danner i stedet en tilbaketrukket fondvegg bak biblioteket.



PRINSIPPSNITT 1:400

PLAN P - KJELLER 1:350

På plan 0 fører den store hovedtrappen ned til garderøber og WC. Alle etasjene er også forbundet gjennom heiser slik at også mennesker med nedsatt funksjonsevne kan ta likeverdig del av husets aktiviteter. Kjelleren vil stå nesten uberørt av det nye kulturhuset, men utsparinger for nye fundamenter og vertikale konstruksjoner må påregnes.



PORT

Det kunne vært fornuftig å etablert automatisk port til kjeller slik nattens fugler ikke forviller seg inn i bygget. Porten kunne hatt forbindelse til resepsjonen vedrørende nye brukere og handikappede.

SYKKELPARKERING / LAGER

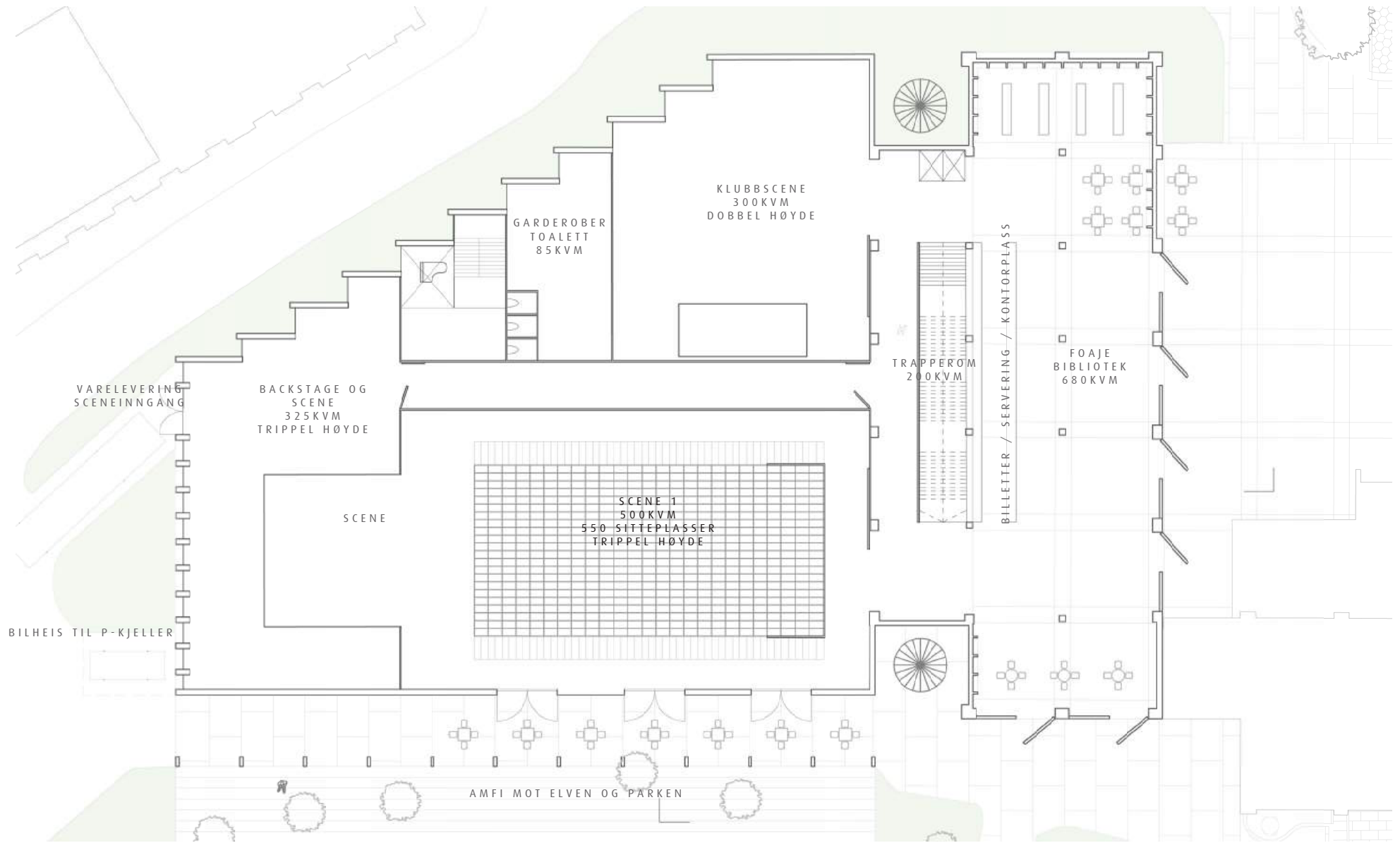
Areal markert med blått indikerer et disponibelt rom i kjelleren. Dette kan brukes til oppmagasinering vedrørende teatervisninger, arrangementer som krever mange bord og stoler eller remedier fra de øverste etasjer. Området kan utvides eller delvis brukes til sykkelparkering om det kan være aktuelt.

INNGANG TIL KULTURHUS

Inngangen er plassert sentralt slik den er synlig når man kjører inn, samtidig som den er plassert i møtet mellom den eksisterende kjelleren og ny kjeller. Inngangen går rett inn i garderobearealet med direkte tilknytning til heis og trapp videre.

PLAN 1

Dagens bibliotek fungerer som foaje, vrimleareal og serveringareal, i tillegg til enkelte biblioteksfunksjoner. En lang skranke sentralt i rommet fasiliteter både billettsalg, servering og betjening av biblioteket. Dette gir effektiv og god sambruk av funksjoner og intuitiv orientering for besøkende. En sentralt plassert trapp knytter alle plan og funksjoner godt sammen. Inngangen til Sal 1 og Klubbscenen befinner seg i på andre siden av trappen, og får tilbaketrunket men god tilkomst fra foajeen.

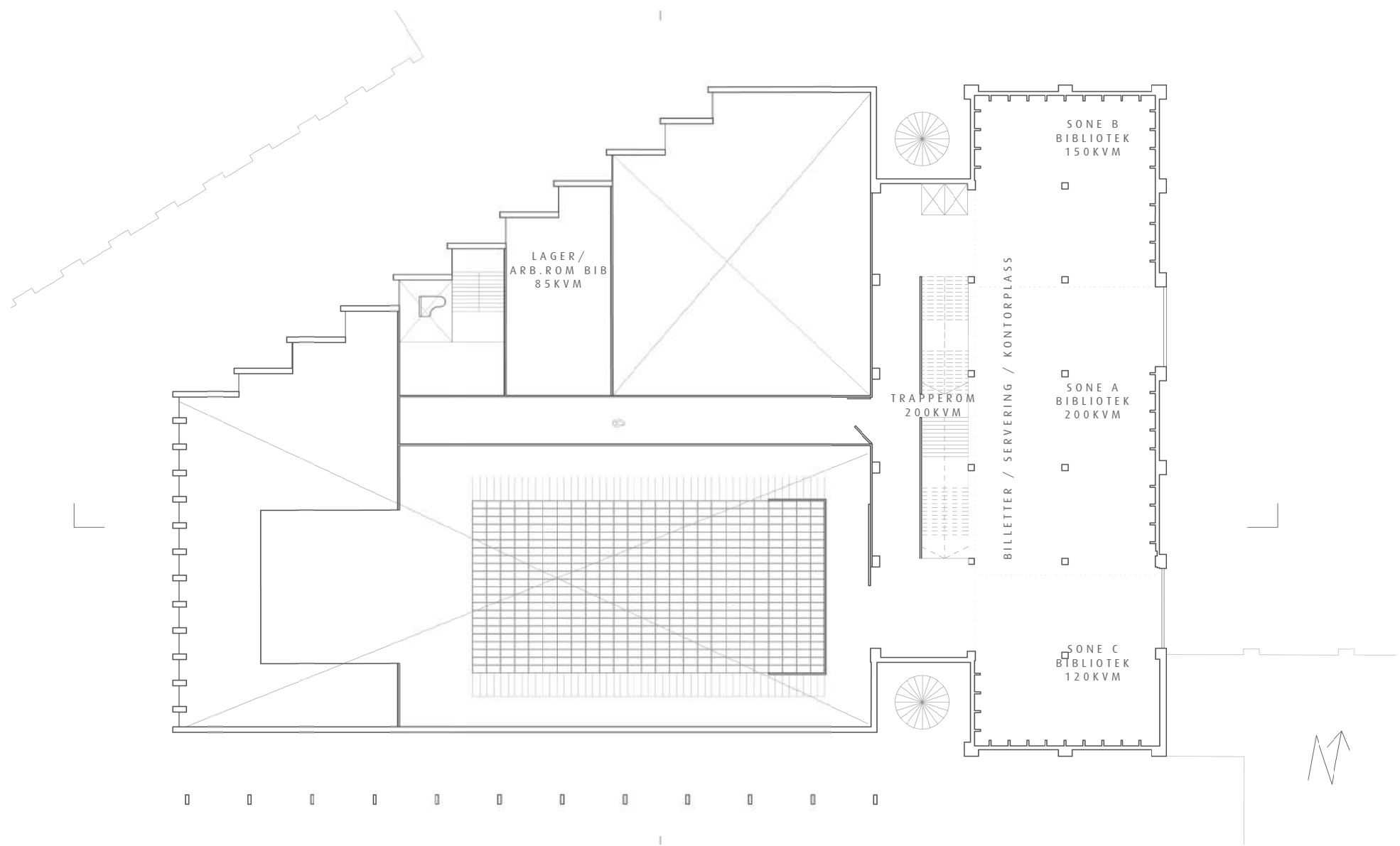


AREAL PLAN 1 2160KVM

BIBLIOTEK 500KVM
SCENEFUNKSJONER 1400KVM
FELLESFUNKSJONER 260KVM

PLAN 2

Plan 2 er nesten er ren biblioteketasje. Trapperommet som knytter etasjene sammen kan også tenkes brukt som areal for biblioteket. Sonene er mulig å møblere og vil dermed tilføre kulturhuset fleksibilitet



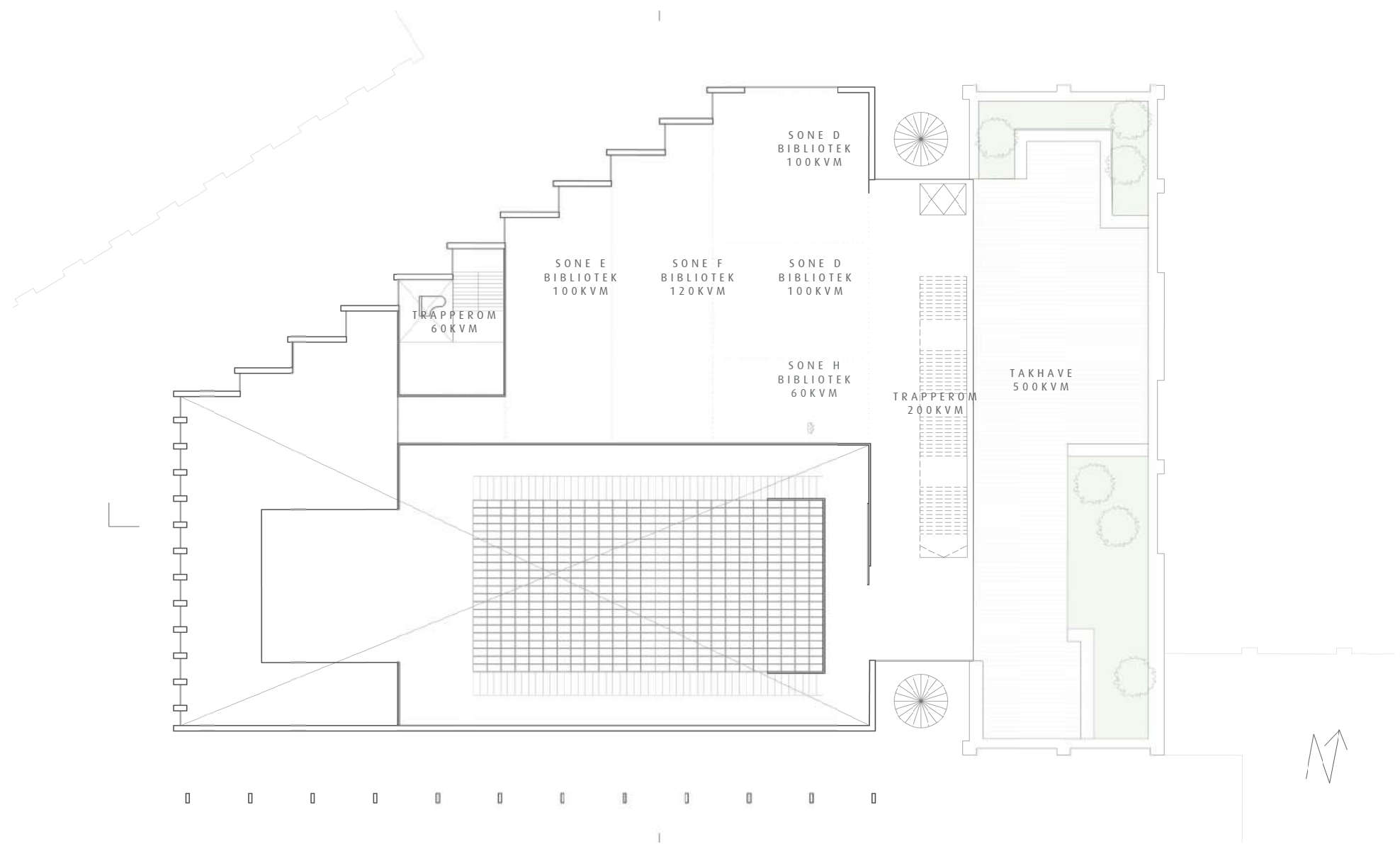
AMFI MOT ELVEN OG PARKEN

AREAL PLAN 2 1240KVM

BIBLIOTEK 590KVM
FELLESFUNKSJONER 650KVM

PLAN 3

Bibliotekets ulike soner er fordeles på plan 2 og 3, i tillegg til vrimlearealet på plan 1. Det er en stor grad av romlig variasjon gjellom bibliotekts lokaler og det vil være mulig å få plass til både åpne og lukkede funksjoner for ulik bruk. En stor takhave på toppen av dagens biblioteksbygning vil både gi biblioteket flotte utendørssoner for lesing og aktiviteter, men også tilføre en stor kvalitet til kulturhuset som helhet. En kan se for seg at denne takhaven vil kunne bli en destinasjon i seg selv, og dermed trekke mennesker som vanligvis ikke ville oppsøkt et kulturhus



AREAL PLAN 3 740KVM

BIBLIOTEK 480KVM
FELLESFUNKSJONER 260KVM

PLAN 4

Plan 4 og fem er nesten helt forbeholdt øvingsrom og kunstverksteder. På plan 4 ligger funksjonene knyttet til musikk, men studio, øvingsrom og mindre saler for dans, musikk, fremføring og opptak. Kulturhuset har også sin scene 2 her, men direkte adgang fra trapperommet

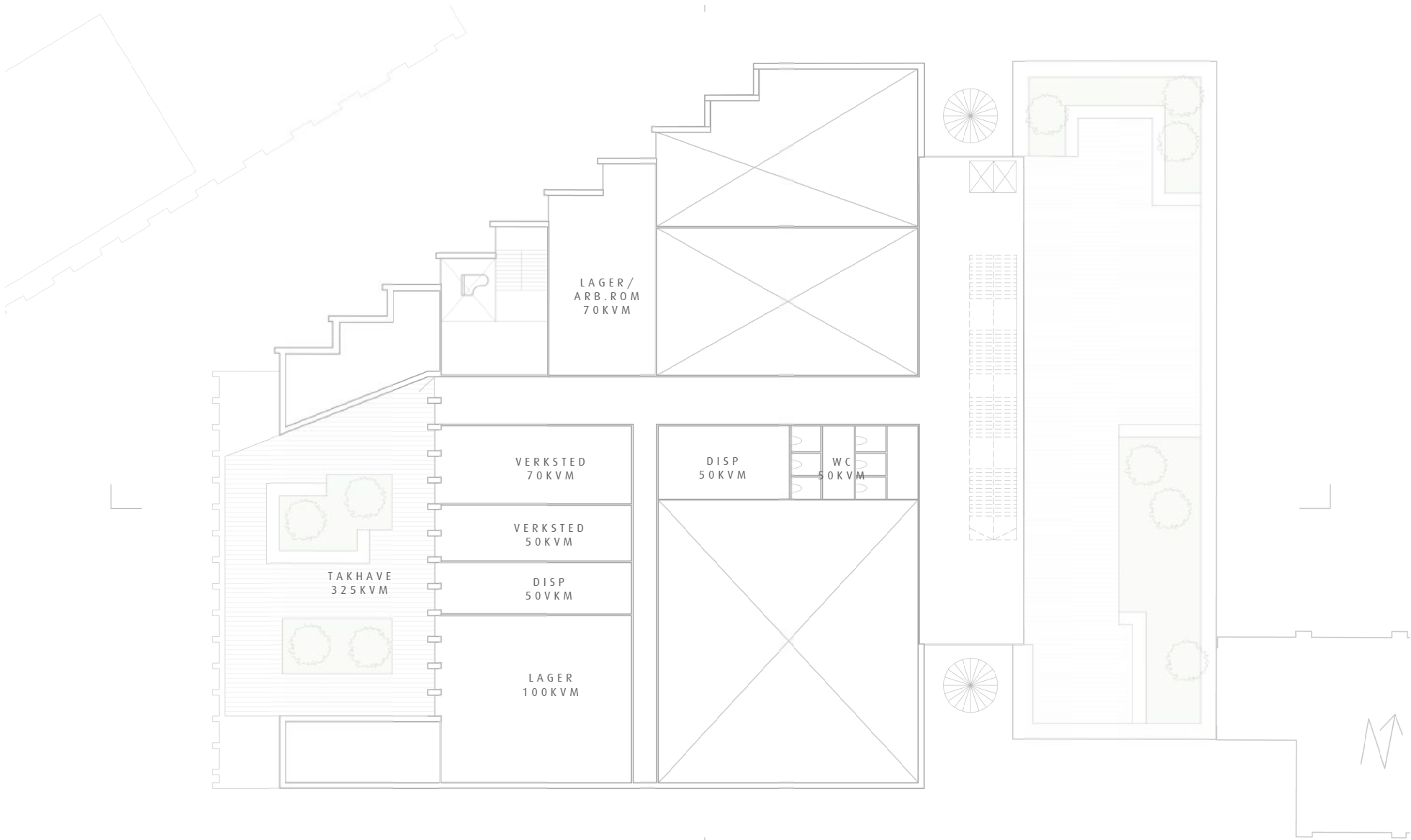


AREAL PLAN 4 1600KVM

SCENEFUNKSJONER 300KVM
ØV / VERKSTED 1020KVM
FELLESFUNKSJONER 280KVM

PLAN 5

På plan 5 finner en kunstverkstedene. Her finner en også en takhave for de ansatte ved huset og brukere av verkstedene. Trapperommet ut mot Kaufeldts plass gir en flott utsikt over området



AREAL PLAN 4 810KVM

ØV / VERKSTED 510KVM
FELLESFUNKSJONER 300KVM

SNITT 1:350

HØYDE KJELLER

BYGGFORSK ANBEFALER Å HA 2,6M FRI HØYDE I P-KJELLER VEDRØRENDE HØYE
HANDIKAP KJØRETØY OG VARELEVERING.

MED EN VURDERT KONSTRUKSJONSHØYDE PÅ 850MM PÅ DEKKET OVER KJELLER
LIGGER DEN KJØRBARE DELEN AV EKSISTERENDE KJELLER CA 1 METER UNDER
SKISSET NY KJELLER.

NIVÅFORSKJELLEN KAN LØSES MED RAMPE ELLER KAN HØYDEN PÅ HELE DEN NYE
KJELLEREN ØKES. MEN DETTE KAN BLI KOSTBART. BOKBUSSEN VIL BLI PÅVIRKET
AV EN LAVERE HØYDE I KJELLER OG VILLE MÅTTE BLITT PARKERT PÅ TERRENG
UNDER TAK BAK BYGGET ELLER ANDRE STEDER I BYEN.



RAMPE MELLOM NIVÅER

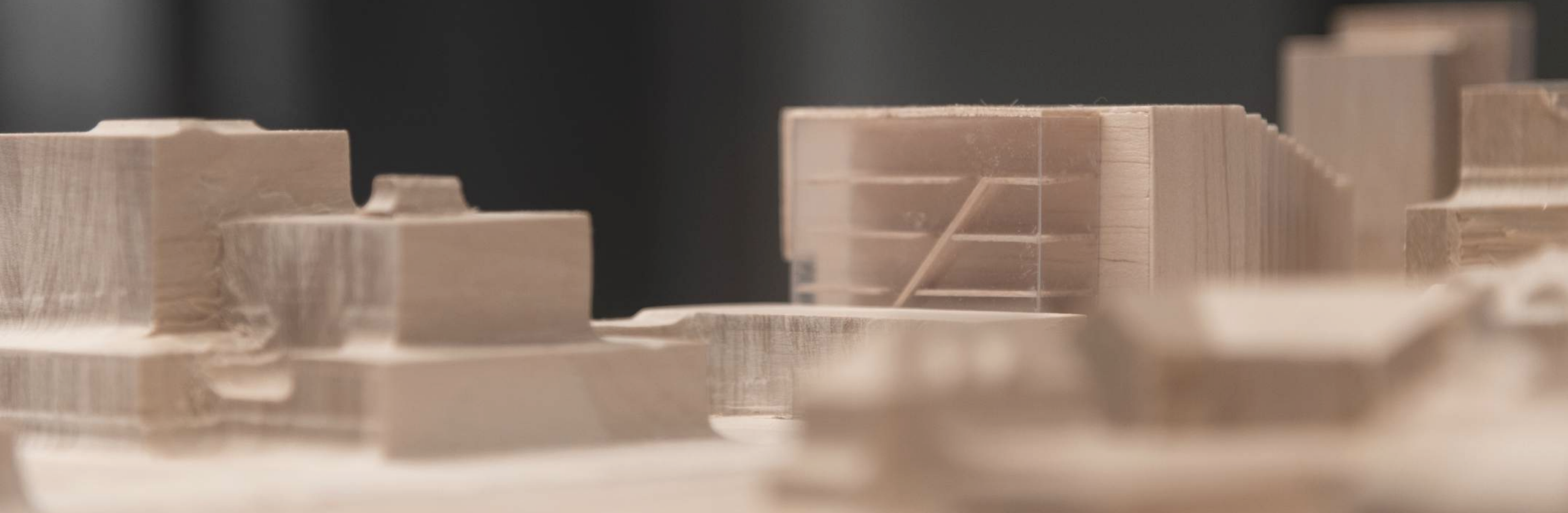
AREALOVERSIKT OG OPPSUMMERING

BRUTTOAREAL	9200 m2
FELLESFUNKSJONER OG FORDELINGSAREAL	3300 m2
TAKHAGER	860 m2
NETTOAREAL	5200 m2
BIBLIOTEK	1630 m2
KULTURSALER /SCENEFUNKSJONER	1600 m2
ØVINGSROM OG VERKSTEDER	1260 m2

OPPSUMMERING

Mulighetsstudiet viser at et nytt kulturhus på rådhusomtten vil tilføre sentrum store kvaliteter, både i form av sentralt og variert kulturtilbud, videreføring og foredling av det flotte eksisterende biblioteksbygget, og mer bruk av sentralebyrom, elvepromenade og park. Huset vil kunne fungere godt med samvirke med funksjoner i dagens rådhus.

På bakgrunn av mulighetsstudiet mener vi det er grunnlag for å si at prosjektet er gjennomførbart og et grunnlag for videre prosjektering.



SPØRSMÅL FRA GJØVIK KOMMUNE I SAMBAND MED PRESENTASJON FOR FORMANNSKAPET 01.10.2025:

1.KAN DERE BELYSE DE STØRSTE UTFORDRINGENE VEDRØRENDE LOGISTIKK?

Tenker da på varelevering, adkomst for artistlastebiller/rigg-arealer.

Store lastebiler for varelevering er i vårt prosjekt avhengig av å kjøre inn Glassverkgata og ut Brennerigata. Jeg har snakket med Øyvind Nybrenna på utbyggingsavdelingen i Gjøvik kommune som sier at tanken er at Glassverkgata og Brennerigata skal bli envegskjørt i denne retningen i framtida. Prosjektert gatetun mellom Farverikvartalet og Hunnselva er så langt vi har skjønnt dimensjonert for varetransport. Dagens situasjon for Gjøvik rådhus vil også være avhengig av varelevering og avfallshenting via Glassverkgata og Brennerigata på samme måte som for et kulturhus på Viktoriatomta.

2.VED ARRANGEMENTER FOR BARN OG UNGE I KULTURHUSET, KAN VI FORVENTE KJØRING/HENTING FRA FORELDRE. HVORDAN TENKER VI AT DETTE LØSES?

Forplassen til Rådhuset er nå ferdig bygd. Det vil være mulig å lage en kiss and ride-plass nederst i Glassverkgata og med rundkjøring framfor inngangsplassen/atriet til Rådhuset. For øvrig må en belage seg på å bruke nærliggende p-plasser i byen ved henting av barn i kulturhuset. Denne er også vanlig praksis ved lignende store forsamlingshus i urbane strøk.

3.HVORDAN KAN SØPPELHÅNDTERINGEN TIL KULTURHUSET OG RÅDHUSET LØSES?

Horisont ønsker å hente avfall ute. Strandgata er ikke egnet for molokstasjon fordi det vil føre til kryssning mellom avfallsbiler og myke trafikanter. I Glassverkgata kan en få plassert molokstasjon på et lavere, og dermed mer skjermet, nivå enn gata, men likevel få hentet avfallet med biler parkert på langs i gata. Denne plasseringen av molokstasjon er vist i vår presentasjon.

4.HC-PARKERING FOR BESØKENDE – HVORDAN KAN DETTE LØSES? (SER I SKISSENE AT DET ER P-KJELLER MED HC-PLASSER ER DE MENT FOR PUBLIKUM?)

Det er vist HC-plasser i kjelleren. Disse kan være for publikum. Ellers er svaret på dette at også her må en bruke nærliggende p-plasser i bysentrum. Til sammenligning finnes det 3 HC-plasser 150 m unna inngangen på Operaen i Oslo. For øvrig er plassen utenfor rådhuset nylig rustet opp, og spørsmålet er om dette temaet er tenkt på i samband med renoveringen?

5.HVILKE UTFORDRINGER KNYTTET TIL FLOMSIKRING ER DET?

En av våre plansjer viser flomlinje for 200 årsflom + 50 cm (iht. rapport fra Norconsult fra 2015). Den går så vidt innpå manøvreringsarealet ved varemottaket. Evt. ytterligere flomsikring må vurderes i videre prosjektering.

6.TOTALBEREDSKAPSMELDINGEN FRA 10.01.25, VISER TIL AT REGJERINGEN VIL BE STORTINGET OM Å OPPHEVE VEDTAKET OM BYGGESTOPP AV TILFLUKTSROM FRA 1998. VI MÅ DERFOR ANTA AT DET VIL BLI ET KRAV OM AT ET PRIVAT TILFLUKTSROM MÅ BYGGES I FORBINDELSE MED ET NYTT KULTURHUS. HAR DERE TANKER OM HVORDAN DETTE KAN LØSES? KANSKJE EKSISTERENDE TILFLUKTSROM IFM. RÅDHUSET KAN BENYTTES?

Vi har vært i kontakt med Frode Rostad i Sivilforsvaret (m. 979 80 770). Det finnes et eksisterende tilfluktsrom i Rådhuset. Ved tilbygg av kulturhus i dag ville en ha fått fritak for krav om tilfluktsrom. Pga. verdenssituasjonen vil det i 2027 komme en ny forskrift som etter alt å dømme vil sette større krav til etablering av tilfluktsrom. Det opereres nå også med to ulike typer tilfluktsrom. «Dekningsrom» er en type tilfluktsrom som ikke har så strenge krav som et ordinært tilfluktsrom. Det vil i alle tilfelle være rom for å bygge tilfluktsrom i kjelleren i kulturhuset. Konsekvensen er at det vil høyne byggekostnaden og kanskje gå på bekostning av funksjoner. Temaet må tas opp i videre prosjektering av bygget.